

An illustration of three children cleaning a beach. A girl in a green coat and brown boots holds a black and red tool, possibly a rake or brush. A boy in a red shirt is bending over, putting something into a white bag. Another boy in an orange hoodie and blue jeans is holding a blue bag. A black dog is standing nearby. In the background, there is a red and white lighthouse, a blue sea with white sails, and green grass in the foreground. The title 'Henrieke van der Galiën' is written in blue at the top.

Henrieke van der Galiën

OPGERUIMD!

AVI E5

© 2021 Den Hertog B.V., Houten

ISBN 978 90 331 3112 7

www.uitgeverijdenhertog.nl

Illustraties: Melanie Broekhoven

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij digitaal, elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

HOOFDSTUK 1

Plastic soep

‘Als mensen zo doorgaan, verandert de wereld in een plastic soep.’ De juf kijkt een beetje moeilijk.

Fien schuift heen en weer op haar stoel. Dat klinkt raar. En ook een beetje eng.

Hoe kan dat nou? Zoveel plastic is er toch niet? Maar het staat in Nieuwsbegrip en slimme mensen hebben het gezegd. Ze kijkt naar Sil. Hij tuurt door het raam. Het lijkt erop dat hij het niet eng vindt. Of hij doet alsof.

De juf gaat op haar bureau zitten. ‘Die plastic soep is een enorme berg afval die in de oceanen drijft. Deze verzameling met afval wordt steeds groter en lijkt op een vuilnisbelt. De onderzoekers denken dat de plastic soep wel 34x zo groot is als heel Nederland. Zo gaat het niet goed met de wereld.’ Fien ziet dat Sil nu ook oplet. Zijn mond zakt zelfs een beetje open.

‘Jullie mogen de komende twee weken een goede actie bedenken voor het milieu. Een actie waarmee je iets goeds doet voor de wereld. Het moet wel een bijzondere actie zijn en we moeten het met de hele school kunnen doen.’

Nadat de pauzebel is gegaan, rent groep 6 het schoolplein

op. Fien sjokt achter haar klasgenoten aan en blijft even bij de grote houten deur staan.

Ze laat haar ogen over het plein dwalen. Het lijkt of de zon lacht naar het plein. Door de zonnestralen heen dansen er witte stipjes over het plein, als kleine, sprankelende lichtjes. Langs de rand van de zandbak staan een paar oude, statige eikenbomen. Ze buigen iets naar elkaar toe alsof ze fluisterend de laatste geheimen delen. De twee grootste eikenbomen vormen een statige poort naar het fietsenhok. Ze lijken op oude, vriendelijke kabouters die ervoor zorgen dat je een blij gevoel krijgt als je het fietsenhok in rijdt. Als je ver tuurt en je ogen tot spleetjes knijpt, kun je de topjes van de duinen zien.

De school is oud. Heel oud. Nog ouder dan de opa's en oma's. Naast de school is het voetbalveld. Haar klasgenoten rennen daar fanatiek rond. Het is jongens tegen de meiden. '3-0 voor de meiden,' gilt Lobke.

Fien glimlacht. Het ziet er helemaal niet naar uit dat het slecht gaat met de wereld. De vriendelijke zon, de oude eikenbomen en duintopjes, de fijne school en de met voetbal winnende meiden, alles is gelukkig hetzelfde gebleven. Zoals het altijd is.

'Doe je mee, Fien?' Sil springt op en neer en zwaait wild met zijn armen. 'Kom alsjeblieft bij de jongens, want we zijn aan het verliezen.'

Fien sprint weg bij de grote schooldeur. Haar paardenstaart zwiept heen en weer. 'Natuurlijk speel ik mee. Met de meiden.' Ze grijnst naar Sil.

Sil steekt zijn tong uit en gooit de bal naar de keeper. Fien rent over het veld. Van helemaal voor naar helemaal achter en weer terug.

Dan is de bal bij Jeppe. Hij rent met de bal voor zich naar het doel. Jeppe is een beetje dik, maar hij kan heel hard rennen. Zijn benen gaan dan zo snel heen en weer dat het soms lijkt alsof ze er niet meer zijn en dat hij vliegt. Nu is Jeppe bij het doel. Zijn been gaat naar achteren en naar voren, de bal vliegt heel hoog. Plof!

Over het hek. In de tuin tegenover de school.

‘Oh nee,’ kreunt Fien.

Aan de overkant van de school woont een oude vrouw. Ze poetst altijd. In het huis en om het huis. Ze poetst zelfs het paadje naar de deur. Ze ziet er lief uit. Zo lief als een echte oma. Haar grijze haren zitten altijd in een hoog knotje boven op haar hoofd. En ze heeft sloffen aan. Lekker warme sloffen van schapenwol. Ze woont al heel lang tegenover de school. Maar ze houdt niet van kinderen. Of misschien houdt ze wel van kinderen, maar niet als ze te dichtbij komen. Dan gaat ze schreeuwen met een hele hoge stem. ‘Wegwezen jullie!’ of ‘maak dat je wegkomt!’ Als je te dichtbij komt zwaait ze met haar poetsdoek of met haar bezem of waar ze dan ook mee aan het poetsen is.

‘Lobke kan het beste gaan,’ beslist Sil.

‘Waarom?’ protesteert Lobke. ‘Ik heb toch niks gedaan?’ Ze kijkt verontwaardigd. Fien snapt haar wel.

‘Omdat jij aardig praat en veel lacht,’ gaat Sil verder. ‘Dat werkt gewoon.’ Hij knikt er nog eens bij.

‘Haha,’ lacht Daan, ‘Sil is verlie-hiefd.’

‘Niet waar,’ zegt Sil. ‘Ik ben gewoon slim en bedenk een super goede oplossing.’

Fien zucht opgelucht. Gelukkig zeg. Ze wil niet dat Sil verliefd is. Sil is haar beste vriend en misschien is hij dat niet meer als hij verliefd is.

‘Oké,’ beslist Lobke dan. ‘Ik doe het, maar alleen als jij mij een zak snoep geeft.’ Ze wijst naar Jeppe. Jeppe likt langs zijn lippen en wrijft over zijn buik. Iedereen weet dat Jeppe veel van snoep houdt.

‘Daar gaat m’n zakgeld,’ zegt hij met een zielig stemmetje. ‘Tja, dan niet,’ zegt Lobke onverschillig en ze haalt haar schouders op.

‘Graag of helemaal niet.’

‘Nee nee,’ krabbelt Jeppe terug, ‘die zak snoep komt wel goed, ga nou maar.’

Lobke loopt langzaam het schoolplein af. Daarna loopt ze nog langzamer de straat over richting het huis.

Alle kinderen uit groep 6 kijken naar haar. Lobke draait zich om en Sil steekt zijn duim omhoog. ‘Je kan het, Lobke!’ roept hij enthousiast. Lobke trekt een gek gezicht. Fien schiet in de lach. ‘Ik had ook best gedurfd,’ zegt ze stoer. ‘Dat onthoud ik!’ grinnikt Jeppe. ‘Als ik weer zo’n domme fout maak, mag jij het voor mij oplossen. Maar niet voor een zak snoep, die eet ik liever zelf op.’

Lobke loopt nu zo langzaam dat Fien zich afvraagt of ze nog wel loopt. Er verschijnt een hoofd voor het raam van het huis. Het hoofd is snel weer weg. Dan gaat de deur open. Daar staat het vrouwtje. Ze kijkt naar Lobke. Fien kan niet verstaan wat ze zegt. Lobke trekt een lief gezicht en praat terug.

‘Zie je wel,’ zegt Sil, ‘het gaat precies zoals ik had voorspeld. Lobke praat aardig en lacht naar de vrouw en zoals ik al zei, werkt dat gewoon.’

‘Wijsneus,’ bromt Fien zacht.

De vrouw slaat de deur met een harde klap dicht. Zo hard, dat Fien dat wél kan horen. Lobke pakt de bal en komt

trionfantelijk teruglopen.

‘Ziezo, gelukt!’ roept ze. ‘Kom maar op met die zak snoep!’
Ze grijnst naar Jeppe.

Het is het laatste kwartier van de rekenles. Fien concentreert zich op een som, die over procenten gaat. Ze tuurt naar de balkjes. Er staan er vijf waarvan er vier zijn ingekleurd. Hoeveel procent is er ingekleurd? Fien kauwt op haar potlood. Ieuw, gum in haar mond. Zou Sil het antwoord wel weten? Fien kijkt naar de juf, maar de juf kijkt in een tijdschrift. Op de omslag staan plaatjes van heel veel afval. Zou het weer over de plastic soep gaan en hoe slecht het met de wereld gaat? Fien knippert met haar ogen en friemelt aan haar handen. Die nare plastic soep ook.

Sil kijkt Fien vragend aan. Zijn wenkbrauwen gaan een stukje omhoog alsof hij wil zeggen: wat is er aan de hand? Fien kijkt in Sils schrift, maar Sil is nog niet bij de moeilijke procentensom.

‘Oké jongens, doe jullie schriften maar dicht.’ De juf gaat staan en loopt naar het digibord. Fien kijkt op de klok. Nog een kwartier, dan is de school uit.

‘Ik wil jullie nog wat laten zien over de plastic soep waar we het vanochtend over hadden.’ De juf klikt het filmpje aan. ‘Let goed op en bedenk ondertussen wat we eraan kunnen doen.’

Er komt een meneer in beeld. Hij heeft een klein, rond brilletje op.

De man vertelt over het klimaat en de verandering daarvan en hij benadrukt vooral dat de mensen daar wat mee moeten doen. Zijn stem klinkt hard en een beetje scherp.

‘En daarom...’ gaat de man verder, ‘heeft de plastic soep ook met klimaatverandering te maken. Ik herhaal het nog een keer...’ Hij wijst priemend met zijn vinger naar voren en knijpt zijn ogen een beetje dicht waardoor hij nog bozer kijkt.

‘Het meeste plastic is gemaakt van aardolie en andere giftige stoffen. Die komen allemaal vrij en zorgen voor opwarming van de aarde, waardoor het klimaat verandert. Er gaan dieren door dood en er komt voedseltekort in gebieden waar het droger wordt, waardoor er honger ontstaat. Er komen meer bosbranden en er is kans op meer hittegolven... En...’

Fien staart peinzend naar buiten. Ze denkt diep na. Dieren die doodgaan, voedseltekort, bosbranden, hittegolven. Zo kan het niet langer. Er moet iets gebeuren!